

Kontrol Odağının Yordayıcıları Olarak Saldırganlık ve Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik

Zeynep KARATAŞ¹

ÖZ

Bu çalışmanın amacı kontrol odağı, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik arasında ilişki olup olmadığını ve kontrol odağının yordanmasında saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik değişkenlerinin ne düzeyde katkıda bulunduğunu belirlemektir. Çalışma Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nden 268 Eğitim Fakültesi öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Kontrol Odağı Ölçeği (Dağ, 2002), Can (2002) tarafından uyarlanan Saldırganlık Ölçeği ve Oral (1999) tarafından uyarlanan Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Aşamalı Regresyon Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Sonuç olarak, kontrol odağının, saldırganlık ve mükemmeliyetçilik ile anlamlı ilişki gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik değişkenlerinin kontrol odağını anlamlı bir şekilde yordadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Kontrol odağı, saldırganlık, çok boyutlu mükemmeliyetçilik, eğitim fakültesi öğrencisi.

Aggression and Multidimensional Perfectionism as the Predictors of Locus of Control

ABSTRACT

The purpose of this study was to determine whether there is a relationship between locus of control, aggression and multidimensional perfectionism, and the extent to which the variables of aggression and multidimensional perfectionism contribute to the prediction of locus of control. The study was carried out with students of 268 teachers colleges in Mehmet Akif Ersoy University. Aggression Questionnaire adopted by Can (2002), Locus of Control Scale (Dağ, 2002) and Multi-Dimensional Perfectionism Scale adopted by Oral (1999) were used in the study. Correlation Coefficient of Pearson Moments Multiplying and Gradual Regression Analysis were used in the analysis of the data. As a consequence, it was determined that there is a positive relationship between locus of control, aggression and multi-dimensional perfectionism. Also, it was observed that the variables of aggression and multidimensional perfectionism significantly predict locus of control.

Keywords: Locus of control, aggression and multidimensional perfectionism, educational faculty student.

GİRİŞ

Bireyler günlük yaşamlarında çeşitli durumlarla karşılaşır. Bu durumlar karşısında çeşitli tepkiler verirler. Birey bu tepkileri verirken olayların dışarıdan

---

¹Yrd.Doç.Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, RPD Anabilim Dalı, Burdur. E posta: zeynepkaratas1972@hotmail.com

gelen uyarıcılar ve diğerlerinin yüzünden olduğunu düşünebilir. Kişiler olaylarda kendilerinin belirleyici olmalarına izin verdikleri ölçüde iç kontrollü, dışarıdan müdahalelere açık diğerlerinin belirleyici olduğunu düşünüyorlarsa dış kontrollü olabilirler. Bu bağlamda kontrol odağı, kişinin elde ettiği ödül ve cezaların kendi tarafından mı yoksa kendisi dışındaki durumlarca mı kontrol edildiğine ilişkin genellenmiş bir beklentidir (Rotter, 1966). Kontrol odağı, bireylerin genellenmiş kontrol beklentilerinin içsellik dışsallık boyutu üzerindeki konumu; pekiştiricilerin bireyin kendi içindeki ya da dışındaki güçlerin (şans veya kader) kontrolünde olduğuna dair genel beklenti ya da inanç olarak tanımlanmaktadır (Savaşır ve Şahin, 1997).

İçten ve dıştan kontrollü olarak değerlendirilebilen kişinin belirgin kontrol odağı onun olaylara bakış şekli ve olayları algılaması ile kendisini gösterir (Breet, Myburgh ve Poggenpoel, 2010). İçten kontrollü kişiler karşılaştığı olayları ve bu olayların sonuçlarını kendi davranışlarına bağlı olarak algırlar. Olayların kontrolünün kendi ellerinde olduğunu düşünürler. Dıştan kontrollü olan kişiler de karşılaştıkları olayların sonuçlarını kendi içlerinde değil de dışarıda ararlar. Olayların kontrolünün kendi ellerinde olmadığına inanırlar (Yeşilyaprak, 1988). İçsel kontrollü bireyler olumsuz etkilere daha fazla direnen, kişisel özgürlüklerinin sınırlandırılmasına tepki gösteren, kendilerini daha etkili, güvenli ve bağımsız kişiler olarak algılayan olumlu benlik kavramına sahip, güvengen ve girişimci kişiler olarak belirtilirken (Yeşilyaprak, 1990) dıştan kontrollü bireyler ise olayları kontrol edemeyeceklerini düşündükleri için depresif bir durumda olabilecekleri gibi, hayal kırıklıkları yaşayarak öfkeli ve saldırgan eğilimler sergileyebilirler (Breet, Myburgh ve Poggenpoel, 2010).

Kontrol odağı için önemli olan ve dışsal kontrolü yüksek kişilerce zaman zaman gösterildiği düşünülen saldırganlık değişik yaklaşımlar tarafından değişik şekillerde tanımlanmıştır (Erkuş, 1994). Bu tanımlara bakıldığında saldırganlık, genel olarak diğer bir canlıya zarar vermek ve incitmek için yöneltilmiş bir davranıştır. Bu tanım, kuramlara göre; kökeni açısından, kişinin kendisi tarafından mı yoksa ortamsal faktörler tarafından mı yapıldığı, kontrol edilebilir bir davranış olup olmadığına göre değişmektedir. Duygusal tanımlara göre saldırganlık, öfke duygusunun yol açtığı bir davranıştır. Güdusel tanımlara göre bir davranışın saldırgan nitelikte olup olmadığını niyet belirler. Sadece zarar verme amacıyla yapılan davranışlar saldırgan olarak nitelenebilir. Davranışsal tanımlara göre, davranışın temelinde yatan niyet önemli değildir; bir başkasına fiziksel ve/veya psikolojik zarar veren her davranış saldırganlıktır (Erkuş, 1994). Günümüzde saldırganlık diğer kişilere zarar vermeyi amaçlayan yıkıcı bir davranış olarak tanımlanmaktadır. Saldırgan davranış gösterme de kişilerin kendileri ile ilgili farklı kontrol odağı algılamalarından dolayı kişiden kişiye değişiklik gösterebilir (Breet, Myburgh ve Poggenpoel, 2010).

Buss ve Waren (2000), saldırganlığı sözel saldırganlık, fiziksel saldırganlık, öfke, düşmanlık ve dolaylı saldırganlık olarak beş kategoriye ayırırken, Novaco (1994), saldırganlık ya da şiddet davranışlarını dört kategoriye ayırmıştır. Bu kategoriler, fiziksel şiddet, sözel saldırganlık, öfke, düşüncesizce ve aniden

yapılan saldırgan hareketlerdir. Saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleri, çeşitli duyu durumlarının sonucu olabildiği gibi bu saldırgan davranışlar ve şiddet eylemleri, söz konusu duyu durumlarına da yol açar. Bu duygular insanın ruhsal yaşantısında gerileme, geriye dönüş yapar. Çocukluk çağının ya da ilk ve ilkel insanın düşünce sistemi, yapısı ortaya çıkar. Bu düşünce sisteminin etkisi altında insan kendisinin iyi, güzel, doğru düşündüğüne, haklı olduğuna, başkalarının da yanlış, olumsuz düşündüğüne ve hatalı olduğuna inanır. Kendisi gibi düşünmeyenlere hoşgörü göstermez ve onlarla bir arada olmaya dayanamaz (Köknel, 1996).

Çok boyutlu bir kişilik özelliği olan mükemmeliyetçilik ise, bir işte mükemmel olmak için aşırı ve haddinden fazla çaba göstermez. Ayrıca mükemmeliyetçilik, mükemmelin mümkün olduğuna inanma ve ona ulaşma çabası ve kişinin kendisi ve başkaları için yüksek standartlar belirleme eylemi olarak tanımlanmıştır. Mükemmeliyetçilik “kendine yönelik”, “başkalarına yönelik” ve “toplumsal beklentiye dayalı” olmak üzere üç boyutta tanımlanmıştır. Kendine yönelik mükemmeliyetçilik, kişinin kendisi için gerçekçi olmayan ve ulaşılmazı imkansız boyutta standartlar belirleme eğilimidir. Bu standartlar kişinin kendisine yöneliktir ve buna kişisel eleştiri ve kendi hatalarını kabul etmeme eşlik eder. Başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik, bireyin başkaları için belirlediği gerçekçi olmayan standartlara uymasını beklemesidir. Toplumsal beklentiye dayalı mükemmeliyetçilik ise bireyin, insanların kendisinden imkansız şeyler beklediği şeklinde bir inanca sahip olma eğilimidir. Dahası, başkaları tarafından onaylanmak için bu standartlara ulaşmak zorunda olduklarını düşünürler (Flett, Hewitt, Garshowitz ve Martin, 1997; Flett, Hewitt, Blankstein ve Gray, 1998, Akt. Gül, Yılmaz ve Berksun, 2009).

Alan yazında kontrol odağı üzerine yapılan çalışmalara bakıldığında, kontrol odağının çeşitli değişkenlere (cinsiyet, yaş, anne baba eğitim düzeyi, ailenin geliri, sınıf düzeyi, öğretim görülen program, aile yanında kalıp kalmama, kardeş sayısı) göre incelendiği (Bulut-Serin, Serin ve Şahin, 2010; Cırcır, 2006; Demirkol, 2006; Dilmaç, 2008; Erkmen ve Çetin, 2007; Gültekin, 2003; Yeşilyaprak, 1988; Yeşilyaprak, 1990), kontrol odağı ile ilişkili olan değişkenlerin ve kontrol odağını yordayan değişkenlerin belirlenmeye çalışıldığı çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar incelendiğinde güvengenlik ve kontrol odağı (Dinçyürek, Çağlar ve Birol, 2010), mükemmeliyetçilik ve kontrol odağı (Periasamy ve Ashby, 2002), saldırganlık ve kontrol odağı (Bellard, 2001; Breet, Myburgh ve Poggenpoel, 2010; Efilti, 2008; Halloran, Doumas, John ve Margolin, 1999; Österman, Björkqvist, Lagerspetz, Charpentier, Caprara ve Pastorelli, 1999; Prerost, 1983; Sadowski ve Wenzel, 1982), saldırganlık, kontrol odağı ve empati (Thompson, 1989), saldırgan davranışlar, öfke ve kontrol odağı (Deming ve Lochman, 2008), düşmanlık ve kontrol odağı (Pefley, 1987), lise öğrencilerinde iç dış kontrol odağı, öfke, öfke ifade tarzları ve zeka (Gülveren, 2008), stres ve kontrol odağı (Babiak, 1982), başaçıkma davranışı ve kontrol odağı (Rothbaum, Wolfer ve Visintainer, 1979), eleştirel düşünme ve kontrol

odağı (Saracaloğlu ve Yılmaz, 2011), kişilerarası çatışma çözme yaklaşımlarında kendilik algısı ve kontrol odağı (Hisli Şahin, Basım ve Çetin, 2009) arasındaki ilişkilerin incelendiği görülmektedir.

Yukarıdaki çalışmalar incelendiğinde kontrol odağı ile ilgili çalışmaların giderek arttığı, kontrol odağı, saldırganlık, kontrol odağı mükemmeliyetçilik çalışmalarının yurt dışında çokça çalışıldığı ülkemizde sınırlı çalışmaların olduğu (Efilti, 2008) ancak, kontrol odağı, saldırganlık ve mükemmeliyetçiliğin bir arada ele alındığı çalışmaların bu çalışmanın alan yazın taramasında olmadığı görülmüş, bu tür çalışmalara alan yazında boşluğu doldurması, yeni çalışmalara ve alanda çalışan uzmanlara ışık olması açısından ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma ile Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kontrol odakları ile saldırganlık ve mükemmeliyetçiliklerinin ilişkili ya da ne kadar ilişkili olduğu belirlenerek, bu çalışmanın benzer diğer çalışmalara ya da deneysel ve betimsel çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı kontrol odağı ile saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik arasında ilişki olup olmadığını ve kontrol odağının yordanmasında saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik değişkenlerinin ne düzeyde katkıda bulunduğunu belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde çalışmanın alt amaçları şunlardır:

1-Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kontrol odağı ile saldırganlık (fiziksel, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık) ve çok boyutlu mükemmeliyetçilikleri (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik) arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını belirlenmesi

2-Eğitim Fakültesi öğrencilerinin saldırganlık puanlarının (fiziksel, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık), kontrol odağını anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığının belirlenmesi

3-Eğitim Fakültesi öğrencilerinin çok boyutlu mükemmeliyetçilik puanlarının (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik), kontrol odağını anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığının belirlenmesi.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu çalışma Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kontrol odağı, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilikleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemeye ve kontrol odağını, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik açısından yordamaya yönelik ilişkisel modelde bir çalışmadır. Bu modelde araştırmacı olası ilişkileri araştırarak olguyu daha iyi anlayabilmektedir. Bunun yanı sıra ilişkilerin belirlenmesi kişinin tahminlerde bulunmasını da sağlar (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009).

Araştırma Grubu

Araştırma grubu 2011-2012 öğretim yılı güz döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden değişik bölümlerde okuyan random yolla seçilen, 176 (% 65.7) kız, 92 (% 34.3) erkek toplam 268 öğrenciden oluşmuştur. Araştırma grubu ile ilgili betimsel istatistikler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. *Araştırma Grubunda Yer Alan Eğitim Fakültesi Öğrencilerine İlişkin Betimsel Bilgiler*

Değişken		f	%
Cinsiyet	Kız	176	65.7
	Erkek	92	34.3
Bölüm	İngilizce	57	21.3
	RPD	42	15.7
	Sınıf	61	22.8
	Türkçe	55	20.5
Sınıf Düzeyi	Okul Öncesi	53	19.8
	1.Sınıf	108	40.3
	2.Sınıf	62	23.1
	3.Sınıf	58	21.6
	4.Sınıf	40	14.9
	Genel Toplam	268	100

Veri Toplama Araçları

Kontrol Odağı Ölçeği: Dağ (2002) tarafından ROTTER iç dış kontrol odağı ölçeğinden yola çıkılarak üniversite öğrencileri örnekleminde kontrol odağı ölçeği geliştirilmiştir. Ölçek likert tipi bir ölçek olup 47 madde içermektedir. Ölçekten en düşük 47 en yüksek 235 puan alınabilir. Yüksek puan dış kontrolün arttığını göstermektedir. Ölçek 5 faktörlü bir ölçektir. Tek boyutlu kullanılacağı gibi beş faktörlü de kullanılabilir. İç kontrol inancını 18 madde bir alt boyut, dış kontrol inancını ise dört alt boyut ve 29 madde ölçmektedir. Ölçeğin 25 düzden 22 tersten puanlanan maddesi vardır. Tüm ölçeğin iç tutarlık katsayısı .92, test tekrar test güvenilirlik katsayısı .88’dir. Geçerlik çalışmasında yapı geçerliği yapılmış ve ölçek 5 faktörlü bulunmuştur. Birinci faktör toplam varyansın %12.62’sini, ikinci faktör %8.56’sını, üçüncü faktör %7.7’sini, dördüncü faktör %6.03’ünü, beşinci faktör ise toplam varyansın %5.2’sini açıklamaktadır. Bu çalışmanın örneklemini üzerinde tüm ölçek için Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı .87 olarak saptanmıştır.

Saldırganlık Ölçeği: Araştırmada Buss ve Pery (1992) tarafından geliştirilen Buss ve Waren (2000) tarafından güncellenen Türkçeye Can (2002) tarafından uyarlanmış Saldırganlık Ölçeği kullanılmıştır. 34 maddeden oluşan ölçeğin; fiziksel saldırganlık, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık olarak adlandırılan 5 alt ölçeği bulunmaktadır. Ölçek 5’li likert tipi bir

derecelendirme ölçeğidir. Saldırganlık ölçeği toplam puanı yüksek ise bireyin alt ölçek puanlarını incelemek gerekir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 170'dir. İç tutarlık çalışmasında Cronbach Alpha katsayısı toplam ölçüm için ilk testte .91, yeniden test için .91, alt ölçekler için; Fiziksel saldırganlık .83-.85, sözel saldırganlık .59-.59, öfke .73-.74, düşmanlık .74-.76, dolaylı saldırganlık .54-.36, tüm alt ölçekler ve toplam puanda .91-.92 olarak bulunmuştur. Saldırganlık ölçeği içinde bulunan beş alt ölçeğin ikinci uygulamada birbirleri ile olan korelasyonlarında .48-.71, toplam puanda .73-.88 anlamlı sonuçlar bulunmuştur. Test tekrar test güvenilirliğinde ise Saldırganlık Ölçeğinin 34 maddesinin r değerleri .48-.76 arasında değişmektedir. Beş alt ölçeğin test tekrar test korelasyonu, .70-.85 arasında, toplam skorda ise .86 olarak bulunmuştur. Eşdeğer ölçümle tanımlanan benzer ölçekler geçerliğinde ise Spielberger tarafından geliştirilen Sürekli Öfke-Öfke Tarz Ölçeği kullanılmıştır. Fiziksel saldırganlığın sürekli öfke (SÖ), içte tutulan öfke (Öİ) ve dışa yansıtılan öfke (ÖD) ile korelasyon katsayısı $r=0.450-0.696$; sözel saldırganlığın SÖ, Öİ, ÖD korelasyon katsayısı .42-.58; öfke ile SÖ, Öİ, ÖD korelasyon katsayısı .51-.73; düşmanlık ile SÖ, Öİ, ÖD korelasyon katsayısı .40-.55; dolaylı saldırganlığın SÖ, Öİ, ÖD korelasyon katsayısı .46-.56; toplam saldırganlık puanı ile SÖ, Öİ, ÖD korelasyon katsayısı .53-.75 olarak bulunmuştur. Öfke kontrolü ile Saldırganlık Ölçeği alt ölçekleri ve toplam saldırganlık puanları arasında .30-.15 negatif anlamlı bir korelasyon bulunmuştur. Bu çalışma kapsamında 215 öğrenci ile yapılan faktör analizi sonucunda öncelikle KMO değerinin .81 olduğu, ayrıca Barlett's değerinin de 2544.876 ile anlamlı olduğu ve bu verilerle faktör analizi yapılabileceği belirlenmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin beş faktörlü bir yapıya sahip olduğu, birinci faktörün toplam varyansı açıklama yüzdesinin %22.23, ikinci faktörün %7.40, üçüncü faktörün %6.324, dördüncü faktörün % 4.93 ve beşinci faktörün %4.53'dür. Tüm alt ölçekler toplam varyansı %45.52 açıklamaktadır. Yapılan faktör analizi sonucunda dört ölçek maddesinin alt ölçek yerleri değişmiş ve diğer faktörlere de yakın yük verdiği görülmüştür. Ölçeğin orijinal yapısının bozulmaması için bu maddeler ölçekten atılmamış ve ait olduğu yerlerinde bırakılmıştır. İç tutarlık çalışmasında toplam ölçek için Cronbach Alpha değeri .86, alt ölçekler için sırası ile, .83, .52, .55, .66 ve .55 olarak bulunmuştur.

Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Hewitt-Flett (1991) tarafından geliştirilen ölçeğin üniversite öğrencileri için Türkçeye uyarlama çalışması Oral (1999) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek 45 madde olup 7'li likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin kendine yönelme, başkasına yönelme ve sosyal kurallara yönelik mükemmeliyetçilik olmak üzere üç alt boyutu vardır. Üç faktörün açıkladığı toplam varyans %31'dir. Güvenirlik hesaplamalarında Cronbach Alpha katsayıları incelendiğinde kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .91, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .73 ve başkalarına belirlenen mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .80 olarak bulunmuştur (Oral, 1999). Ayrıca Tuncer ve Voltan-Acar (2006) Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin güvenilirliği kapsamında Cronbach Alpha katsayılarını incelemiş ve toplam mükemmeliyetçilik için .86, kendine yönelik

mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .86, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .65 ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik alt ölçeği için .78 olarak bulmuşlardır. Bu çalışmada elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı kendine yönelik mükemmeliyetçilik için .88, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik için .51 ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik için .71 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Uygulamalar 2011-2012 öğretim yılı güz döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilmiştir. Gerekli izinler alınarak ve uygun zamanlarda sınıflara girilerek öğrencilere öncelikle araştırmanın amacı açıklanmış ve gönüllülük ilkesi vurgulanmıştır. Araştırma grubundaki öğrencilerin tamamı ölçekleri uygulamaya gönüllü olmuşlardır. Uygulama yaklaşık 15 dakika sürmüştür. Bu çalışmada elde edilen verilerin analizinde, üniversite öğrencilerinin kontrol odağı, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilikleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı, kontrol odağı puanlarını saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik değişkenlerinin anlamlı bir şekilde yordayıp yordamadığını belirleyebilmek için Aşamalı Regresyon Analizi kullanılmıştır. Analizlerden önce verilerin uygunluğunu sağlamak için uç değerlere bakılmış, 26 uç değer veri setinden atılmıştır. Daha sonra yapılan normallik analizinde verilerin normal dağıldığı saptanmıştır. Çoklu regresyon varsayımı sağlayabilmek için önce değişkenler arasındaki ilişkinin doğrusal olup olmadığı saçılma diyagramı ile incelenmiş ve ilişkinin doğrusal olduğu, kümeden sapan değerlerin olmadığı görülmüştür. Ayrıca regresyon varsayımını sağlayabilmek için modelde hata terimleri arasında ilişki olmaması gerekir (Kalaycı, 2006). Bu doğrultuda öncelikle modelde otokorelasyonu test etmede kullanılan Durbin Watson değerine bakıldığında 1.5 ile 2.5 arasında olması arzulanan değer (Kalaycı, 2006) 1.846 olduğu, modelde otokorelasyon olmadığı, b katsayılarının standart hatalarının çok küçük olduğu ve regresyon varsayımının sağlandığı görülmektedir. Veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. İstatistiksel sonuçların yorumlanmasında .05 anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Çalışmada elde edilen bulgular alt amaçlara uygun olarak sırası ile sunulmuştur. Öncelikle araştırmaya katılan Eğitim Fakültesi öğrencilerinin ölçme araçlarının her birinden elde etmiş oldukları puanların ortalama ve standart sapma değerlerine bakılmış ve sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Kontrol Odağı, Saldırganlık ve Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Puanlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Değişkenler	n	$\bar{X}$	S
Kontrol Odağı	268	120.96	20.60
Fiziksel Saldırganlık	268	15.37	6.58
Sözel Saldırganlık	268	12.93	3.02

Öfke	268	19.74	4.55
Düşmanlık	268	16.84	4.79
Dolaylı Saldırganlık	268	13.44	3.87
Saldırganlık Toplam	268	78.32	17.27
Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik	268	85.23	19.34
Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik	268	44.28	8.48
Başkalarınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik	268	55.25	12.11

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin sırasıyla Kontrol Odağı için 120.96, Fiziksel Saldırganlık için 15.37, Sözel saldırganlık için 12.93, Öfke için 19.74, Düşmanlık için 16.84, Dolaylı Saldırganlık için 13.44, Saldırganlık Toplam puanı için 78.32, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilikte Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik için 85.23, Başkalarına Yönelik Mükemmeliyetçilik için 44.28, Başkalarınca Belirlenen Mükemmeliyetçilik için 55.25 puan ortalamasına sahip oldukları görülmektedir.

Öğrencilerin Kontrol Odağı, Saldırganlık ve Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Puanlarının Birbirleri ile Korelasyonlarına İlişkin Bulgular

Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kontrol odağı ile saldırganlık (fiziksel, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık) ve çok boyutlu mükemmeliyetçilikleri (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik) arasında anlamlı ilişkiler olup olmadığını belirlemek için öğrencilerin kontrol odağı, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik puanları arasındaki ilişkilere Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ile bakılmış analiz sonuçları Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğrencilerin Kontrol Odağı, Saldırganlık ve Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Puanlarının Birbirleri ile Korelasyonları

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kontrol Odağı	-									
Fiziksel Sal.	.170**	-								
Sözel Sal.	.065	.380**	-							
Öfke	.221**	.516**	.345**	-						
Düşmanlık	.314**	.379**	.354**	.590**	-					
Dolaylı Sal.	.170**	.587**	.374**	.469**	.459**	-				
Saldırganlık Top.	.259**	.820**	.592**	.789**	.742**	.764**	-			
Ken. Yön. Mük.	.243**	.022	.056	.035	.090	.004	.051	-		
Başk. Yön. Mük.	.075	.078	.058	.056	.027	.025	.068	.421**	-	
Başk. Bel. Mük.	.207**	.158**	.047	.168**	.304**	.095	.218**	.249**	.192	-

**p<.01

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin kontrol odağı puanları ile saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik puanları arasındaki ilişkilerin, sözel saldırganlık ve başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik puanları dışında diğer alt ölçek puanları ile $p<.01$ düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

Kontrol Odağının Yordanmasına İlişkin Bulgular

Eğitim Fakültesi öğrencilerinin saldırganlık (fiziksel, sözel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık) ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik puanlarının (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik) kontrol odağını anlamlı düzeyde yordayıp yordamadığını belirlemek için aşamalı regresyon analizi yapılmış ve bulgular Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Kontrol Odağını Yordayan Değişkenlere İlişkin Aşamalı Regresyon Analizi Sonuçları (n=268)

Model	R	R2	R2 Değişim	F	F Değişim
1	.327	.107	.107	6.275**	6.275
2	.460	.212	.105	8.705**	11.498

** $p<.01$

Tablo 4 incelendiğinde çalışmada kurgulanan modelin anlamlı olduğu görülmektedir (F=6.275, $p<.01$; F=8.705, $p<.01$). Kontrol odağını en çok yordayan grup değişkenlerinin %10,7’lik varyansı açıklama yüzdesi ile sözel, fiziksel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık ve saldırganlık toplam puanından oluşan ve birinci adımda girilen değişkenler olduğu, sonrasında ise %10,5 ile ikinci adımda girilen kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik grup değişkenlerinin izlediği görülmektedir. Bütün değişkenlerin kontrol odağını toplam açıklama yüzdesinin ise %21.2 olduğu görülmektedir. Çalışmada iki adımda girilen değişkenlerin her birinin modele sağladığı anlamlılık incelendiğinde birinci adımda düşmanlık değişkeninin modele anlamlı katkı sağladığı ($\beta= .243$, $t=2.612$, $p<.05$), ikinci adımda ise modeli oluşturan değişkenlerden modele anlamlı katkı sağlayan değişkenlerin kendine yönelik mükemmeliyetçilik ($\beta=.320$, $t=5.144$, $p<.01$) ve başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik ($\beta=.194$, $t=3.215$, $p<.01$) olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmada kontrol odağı ile saldırganlık (fiziksel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık ve toplam saldırganlık) ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarınca belirlenen mükemmeliyetçilik) değişkenlerinin anlamlı ilişkiler gösterdiği, saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçilik değişkenlerinin kontrol odağını anlamlı bir şekilde yordadığı ortaya koyulmuştur.

Çalışmanın birinci bulgusu kontrol odağı ile saldırganlık (fiziksel saldırganlık, öfke, düşmanlık, dolaylı saldırganlık ve toplam saldırganlık) ve çok boyutlu mükemmeliyetçiliğin (kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına belirlenen mükemmeliyetçilik) pozitif anlamlı ilişkiler göstermesidir. Bu bulgu kontrol odağı puanları yükselen bireylerin dış kontrolünün artması ile saldırganlık ve mükemmeliyetçi davranışlar da gösterebileceği ya da kontrol odağı puanları düşen bireylerin iç kontrolünün artması ile saldırganlık ve mükemmeliyetçi davranışları gösterme eğiliminin azalabileceği şeklinde yorumlanabilir. Alan yazına bakıldığında Breet, Myburgh ve Poggenpoel (2010), saldırganlığın kontrol odağı ile ilişkisini saptamış ve saldırganlığın içsel ve dışsal faktörlerden etkilendiğini vurgulamışlardır. Ayrıca dıştan kontrollü kişilerin fiziksel, sözel ve dolaylı saldırganlık düzeylerinin yüksek olduğunu, içten kontrollü kişilerin ise fiziksel, sözel ve dolaylı saldırganlık düzeylerinin düşük olduğunu saptamışlardır. Ayrıca Babiak (1982), Barren (1999), Bellard (2001), Deming ve Lochman (2008), Halloran, Doumas, John ve Margolin (1999), Österman, Björkqvist, Lagerspetz, Charpentier, Caprara ve Pastorelli (1999), Prerost (1983), Sadowski ve Wenzel (1982)' de, kontrol odağı saldırganlık arasında ilişkiler olduğunu ortaya koymuşlardır. Pefley (1987), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada düşmanlık ile kontrol odağı arasında anlamlı ilişkiler saptamıştır. Periasamy ve Ashby (2002) ise üniversite öğrencilerinde kontrol odağı ile mükemmeliyetçilik ilişkisini araştırdıkları çalışmalarında anlamlı ilişkiler saptamışlardır. Bu çalışmalar araştırma bulgusunu desteklemektedir.

Çalışmanın diğer bulgusu ise saldırganlık ve çok boyutlu mükemmeliyetçiliğin kontrol odağını anlamlı bir şekilde yordamasıdır. Bu durum kişilerin kontrol odaklarının saldırganlık ve mükemmeliyetçilik değişkenlerinden etkilendiği, kişilerin kontrol odaklarının saldırganlık ve mükemmeliyetçilikleri ile ilişkili olduğu anlamına gelmektedir. Alan yazına bakıldığında Deming ve Lochman (2008), kontrol odağının saldırganlık tarafından anlamlı bir şekilde yordandığını saptamışlardır. Ayrıca yüksek kişisel beklentiler olarak tanımlanan mükemmeliyetçiliğin ise dışsal kontrol odağı ile bağlantılı olduğu görülmektedir (Periasamy ve Ashby, 2002). Yeşilyaprak (1990), İçsel kontrollü olan kişilerin kendilerini daha etkili, güvenli ve bağımsız kişiler olarak algılayan olumlu benlik kavramına sahip, güvengen ve girişimci kişiler olarak belirtirken, Breet, Myburgh ve Poggenpoel (2010), dıştan kontrollü bireylerin depresif bir durumda olabilecekleri gibi, hayal kırıklıkları yaşayarak öfkeli ve saldırgan eğilimler sergileyebileceklerini belirtmişlerdir. Bu çalışmalar araştırma bulgusunu desteklemektedir.

Sonuç olarak bu çalışmada Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kontrol odakları ile saldırganlıkları ve mükemmeliyetçiliklerinin ilişkili olduğu belirlenirken, dış kontrol düzeyleri arttıkça saldırganlıklarının ve mükemmeliyetçiliklerinin arttığı, iç kontrol düzeyleri arttıkça saldırganlıklarının ve mükemmeliyetçiliklerinin de

azaldığı söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin kontrol odaklarının saldırganlık ve mükemmeliyetçilik özelliklerinden de etkilendiği söylenebilir.

Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda şu öneriler sıralanabilir. Çalışma Eğitim Fakültesi öğrencileri ile yapılmıştır. Yeni çalışmalarda farklı yaş grupları ve farklı fakülteler üzerinde karşılaştırma yapılarak çalışılabilir. Çalışmada ilişkisel çalışılmıştır. Sonraki çalışmalarda kontrol odağı üzerinde deneysel, boylamsal ve betimsel çalışmaların yapılması faydalı olabilir. Çalışmada kontrol odağının saldırganlık ve mükemmeliyetçilik ile ilişkili olduğu ve saldırganlık ve mükemmeliyetçilik tarafından yordandığı saptanmıştır. Okullarda öğrencilerle çalışılırken bu özellikler dikkate alınarak bilgilendirme çalışmaları yapılabilir. Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servislerince öğrencilerin kontrol odağı, saldırganlık ve mükemmeliyetçilik düzeyleri belirlenerek bu doğrultuda bireysel ya da grup çalışmaları yapılabilir. Öğrenciler okul içinde ya da dışında farklı etkinliklere ve kulüp çalışmalarına yönlenebilirler. Öğrencilerin iç kontrol düzeylerini arttırmak için öz güvenlerini geliştirici çalışmalar yapılması faydalı olabilir. Ayrıca öğrencilerin iç kontrol odaklarını artırıcı programlar planlanarak uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- Babiak, P.J.R. (1982). *Locus of control as a moderator of the relationship between worker frustration and aggression escape, avoidance, stress and fixation*. Dissertation. Stevens Institute of Technology, New Jersey.
- Bellard, S.A. (2001). *An examination of the relationship between field articulation, locus of control and aggression*. Dissertation. Tennessee State University, Tennessee.
- Breet, L., Myburgh, C., & Poggenpoel, M. (2010). The relationship between the perception of own locus of control and aggression of adolescent boys. *South African Journal of Education*, 30, 511-526.
- Bulut-Serin, N., Serin, O. ve Şahin, F.S. (2010). Factors affecting the locus of control of the university students. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2, 449-452.
- Buss, A. H., & Warren, W.L. (2000). *Aggression questionnaire: Manuel*. Los Angeles CA: Western Psychological Services.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Akademi.
- Can, S. (2002). "Aggression questionnaire" adlı ölçeğin Türk popülasyonunda geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. Yayımlanmamış uzmanlık tezi. Genel Kurmay Başkanlığı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Servis Şefliği, İstanbul.
- Cırcır, B. (2006). *Öğretmen adaylarının denetim odakları ve mükemmeliyetçilik tutumlarının bazı özgül niteliklerine göre karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Dağ, İ. (2002). Kontrol Odağı Ölçeği (KOÖ): Ölçek geliştirme, güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 17(49), 77-90.
- Deming, A.M., & Lochman, J.E. (2008). The relation of locus of control, anger, and impulsivity to boys' aggressive behavior. *Behavioral Disorders*, 33 (2), 108-119

- Dılmaç, O. (2008). Görsel sanatlar öğretmen adaylarının denetim odaklarına ilişkin algılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 20, 1-14.
- Dinçyürek, S., Çağlar, M. ve Birol, C. (2010). Assertiveness and focus of control level: Impacts to the future. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 39, 142-150.
- Demirkol, İ. (2006). *Avukatlarda iş doyumunu, tükenmişlik ve denetim odağının bazı demografik değişkenler bağlamında incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Efiliti, E. (2008). Ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin saldırganlık ve denetim odağının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 213-230.
- Erkmen, N. ve Çetin, M.Ç. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin denetim odağının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 211-223.
- Erkuş, A. (1994). *Psikoloji terimleri sözlüğü*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Gül, E.S., Yılmaz, A. ve Berksun, O. (2009). Mükemmeliyetçiliğin depresyon, antidepresana yanıt ve intihar düşüncesi ile ilişkisi. *Klinik Psikiyatoloji Bülteni*, 19, 48-54.
- Gültekin, G. (2003). *9-14 yaş grubundaki akut ve kronik hastalığı olan çocukların denetim odağı ve benlik kavramı düzeylerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülveren, H. (2008). *Lise son sınıf öğrencilerinde iç dış kontrol odağı, sürekli öfke ve öfke ifade tarzı ile zeka arasındaki ilişkinin araştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Halloran, E.C., Dumas, D.M., John, R.S., & Margolin, G. (1999). The relationship between aggression in children and locus of control beliefs. *The Journal of Genetic Psychology*, 160(1), 5-21.
- Hisli Şahin, N., Basım, H.N. ve Çetin, F. (2009). Kişilerarası çatışma çözme yaklaşımlarında kendilik algısı ve kontrol odağı. *Türk Psikiyatridergisi*, 20(2), 153-163.
- Kalaycı, Ş. (2006). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın dağıtım.
- Köknel, Ö. (1996). *Bireysel ve toplumsal şiddet*, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Novaco, R.W. (1994). *Anger as a risk factor for violence among the mentally disordered*. In J. Monahan & H. Steadman (Eds.). *Violence and mental disorder: Developments in risk assessment*. Chicago: University of Chicago Press.
- Oral, M. (1999). *The Relationship between dimensions of perfectionism, stressful life events and depressive symptoms in university students a test of diathesis-stress model of depression*. Unpublished master thesis. Middle East Technical University, Ankara.
- Österman, K., Björkqvist, K., Lagerspetz, K.M.J., Charpentier, S., Caprara, G.V. , & Pastorelli, C. (1999). Locus of control and three types of aggression. *Aggressive Behavior*, 25, 61-65.
- Pefley, W.R. (1987). Locus of control and hostility: Sex differences. *The Journal of Psychology*, 121(4), 329-334.
- Periasamy, S.M.S., & Ashby, J.S.A. (2002). Multidimensional perfectionism and locus of control: Adaptive vs. maladaptive perfectionism. *Journal of College Student Psychotherapy*, 17(2), 74-86.
- Prerost, F.J. (1983). Locus of control and aggression inhibiting effects of aggressive humor appreciation. *Journal of Personality Assessment*, 47(3), 294-299.

- Rothbaum, F., Wolfer, J., & Visintainer, M. (1979). Coping behavior and locus of control in children. *Journal of Personality*, 47(1), 118-135.
- Rotter, J.B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs*, 80, 1-28.
- Sadowski, C.J., & Wenzel, D.M. (1982). The relationship of locus of control dimensions to reported hostility and aggression. *Journal of Psychology*, 112, 227-230.
- Saracaloğlu, A.S. ve Yılmaz, S. (2011). Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme tutumları ile denetim odaklarının incelenmesi. *İlköğretim Online*, 10(2), 468-478
- Savaşır, I. ve Şahin, N.H. (1997). *Bilişsel davranışçı terapilerde değerlendirme: Sık kullanılan ölçekler*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Thompson, J.V. (1989). The relationship of empathy and locus-of-control to aggression in learning-disabled adolescents. Dissertation, St. John's University, New York.
- Tuncer, B. ve Voltan Acar, N. (2006). Kaygı düzeyleri farklı üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özelliklerinin incelenmesi. *Kriz Dergisi*, 14(2), 1-17.
- Yeşilyaprak, B. (1988). *Lise öğrencilerinin içsel ya da dışsal denetimli oluşlarını etkileyen etmenler*. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilyaprak, B. (1990). Denetim odağının belirleyicileri ve değişime ilişkin araştırmalar: Bir eleştirel değerlendirme. *Psikoloji Dergisi*, 7 (25), 41-52.

SUMMARY

The term, locus of control, originated from Rotter. It separate as an external and an internal locus of control. An external locus of control indicates that a person believes that he does not have control over circumstances. These beliefs that negative outcomes will occur that are beyond their control often leads to a depressive outlook on life. This often causes feelings of anger, frustration and aggression. Individuals with an internal locus of control can manage stressful situations effectively by using problem-solving strategies (Breet, Myburgh & Poggenpoel, 2010).

The definition of aggression changes with regard to whether or not aggression is controllable, and whether it is personally derived or it depends on environmental cues. According to emotional definitions, aggression is a behavior that originates with anger. According to motivational definitions, intentions indicate the characteristics of behaviors, whether they are aggressive or not. Only behaviors that intentionally cause harm can be described as aggressive. According to behavioral definitions, the intentions of behaviors are not important and all behaviors that cause physical and/or psychological damage are considered aggressive (Erkuş, 1994).

Perfectionism, which is a multi-dimensional personal feature, is to make extreme and too much effort to be perfect at a job. Also, perfectionism is defined as (1) believing that perfectionism is possible and as the effort to achieve it, and as (2) the action to determine high standards for the person him/herself and for the others. Perfectionism is defined in three dimensions based on “for him/herself”, “for others” and “based on societal expectation”. Perfectionism for the self is the tendency to determine unrealistic standards that are impossible to attain. These standards are for the person him/herself and this is accompanied by not accepting one’s own mistakes and self-criticism. Perfectionism for others is that person expects others to follow the unrealistic standards he/she has determined. Perfectionism based on societal expectation is, on the other hand, the tendency of having the belief that others expect impossible things from him/her. What’s more, they think that they have to reach these standards, in order to be approved by others (Flett, Hewitt, Garshowitz & Martin, 1997; Flett, Hewitt, Blankstein & Gray, 1998, Akt. Gül, Yılmaz & Berksun, 2009).

The purpose of this study is to determine whether there is a relationship between locus of control, aggression and multidimensional perfectionism and the extent to which the variables of aggression and multidimensional perfectionism contribute to the prediction of locus of control.

This study is in the model of a relational study aiming at predicting the locus of control of students of teachers college in terms of aggression and multidimensional perfectionism. 268 students who are studying at the Faculty of Education (Teachers College) in different departments in the autumn term of 2011-2012 academic years at Mehmet Akif Ersoy University formed the study

group. The study group was made up of 61 students from Primary School Teaching, 57 from English Teaching, 53 from Preschool Teaching, 55 from Turkish Teaching, 23 from guidance and psychological counseling, and in total they were 176 female and 92 male students. In this study, Locus of Control Scale (Dağ, 2002), Aggression Questionnaire (developed by Buss & Waren, 2000, and adopted by Can, 2002), Multi-Dimensional Perfectionism Scale (developed by Hewitt-Flett, 1991, and adopted by Oral, 1999) were used. The practices were carried out at the Faculty of Education, Mehmet Akif Ersoy University. The researcher applied the scales by attending the classes at appropriate times. The practices took about 15minutes. In the analyses of the data obtained from this study, Pearson Moments Multiplying Correlation Coefficient was used to determine whether there is a relationship between the university students' locus of control, aggression and multi-dimensional perfectionism. Gradual Regression Analysis was used in order to determine whether the variables of aggression and multi-dimensional perfectionism predict their points/scores of locus of control. The data was analyzed using SPSS 15.0 packaged software .05 significance level was taken into account in the interpretation of the data.

When findings are examined, it is observed that the relationships of the other scales, outside of verbal aggression and perfectionism for other with the points taken from the locus of control scale is significant at the level of $p < .01$. In this study, both models (aggression and multidimensional perfectionism) are significant. When findings are examined, it is observed that the variable predicting locus of control most is aggression with the percentage of 10.7% for expressing variance, and this is followed by multidimensional perfectionism 10.5%. It is seen that the total expressing percentage of all the variables for locus of control is 21.2.8%.

When considered in terms of the variables dealt with in this study, it was established that locus of control exhibits a positive relationship with aggression and multidimensional perfectionism. In addition, it was observed that the variables of aggression, and multi-dimensional perfectionism predicted the level of locus of control significantly. In accordance with this result, it is seen that the variables of aggression and multi-dimensional perfectionism discussed make a significant contribution to predicting the level of locus of control. When the literature is studied, Babiak (1982), Sadowski & Wenzel (1982), Prerost (1983), Barren (1999), Halloran, Dumas, John & Margolin (1999), Österman, Björkqvist, Lagerspetz, Charpentier, Caprara & Pastorelli (1999), Bellard (2001), Periasamy & Ashby (2002), Deming & Lochman (2008), Breet, Myburgh & Poggenpoel (2010), it was determined that locus of control exhibits a relationship with aggression and perfectionism. In addition, Deming & Lochman (2008), in their studies, came to the conclusion that aggression significantly predicts locus of control.

The following recommendations can be made in accordance with the results obtained from this study: In this study, locus of control was examined by

discussing aggression and multidimensional perfectionism. More different variables can be dealt with in other studies. This study was performed over the students of Faculty of Education. New investigations can be carried out with the students studying at different faculties and in different age groups. This study was designed as a relational study. New researches can also be suggested that experimental studies be made over locus of control.